

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAHALLITUS

Rantakatu 14

FIN-67100 Kokkola

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAHALLITUKSELLE**Asia Oikaisuvaatimus maakuntajohtajan esteellisyyttä koskevassa asiassa****Asia, jota lausunto koskee**

Maakuntahallituksen kokouksessa 20.10.2025 (§ 95) käsiteltiin työterveyshuollon laatiman suunnatun työpaikkaselvityksen 9.-11.9.2025 johtopäätöksiä. Maakuntahallitus päätti, että maakuntajohtaja on esteellinen käsittelemään asiaa ja velvoitti työyhteisön päällikkönä toimivan maakuntajohtajan poistumaan kokouksesta esteellisenä.

Asian käsittelytunnus Keski-Pohjanmaan liitossa on maakuntahallitus 12/2025, 20.10.2025/§ 95.

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Jyrki Kaiponen, maakuntajohtaja
Keski-Pohjanmaan liitto, kuntayhtymä, Kokkola
Rantakatu 14, 67100 Kokkola.

Prosessiosoite

Jyrki Kaiponen, maakuntajohtaja
Keski-Pohjanmaan liitto,
Rantakatu 14, 67100 Kokkola.

c/o asianajaja Anne Mäkelä
Asianajotoimisto Anne Mäkelä

Lausunnon määräaika

Maakuntahallitus ei ole erikseen antanut päätöstä tiedoksi maakuntajohtaja Jyrki Kaiposelle. Maakuntahallituksen päätöksen mukaan oikaisuvaatimus maakuntahallitukselle tuli jättää 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Asiakirja on tarkastettu xx.10.2025. Asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

OIKAISUVAATIMUS

1 Vaatimukset

Oikaisuvaatimuksen tekijä maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen pyytää kunnioittavasti, että Keski-Pohjanmaan maakuntahallitus kumoaa Keski-Pohjanmaan maakuntahallituksen 20.10.2025 § 95 tekemän päätöksen maakuntajohtajan esteellisyydestä kaikilta osin.

Keski-Pohjanmaan maakuntahallituksen maakuntajohtaja Jyrki Kaiposen esteellisyyttä koskeva päätös on tehty virheellisen arvioinnin ja menettelyn tuloksena. Maakuntajohtaja Jyrki Kaiposen esteellisyyttä koskeva päätös on siten kumottava.

2 Oikeuskysymykset

Maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen toteaa, että asiassa on ensinnäkin kysymys siitä, onko maakuntahallituksen päätös maakuntajohtajan esteellisyydestä tehty Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) määräysten mukaisesti.

Toiseksi kysymys asiassa on myös siitä, onko maakuntajohtaja Jyrki Kaiposta ollut esteellinen asian käsittelyssä siinä tarkoituksena, kuin hallintolaki (434/2003) 27 ja 28 §:t asiasta säättää. Kysymys on siten maakuntahallituksen asiassa tekemän päätöksen perusteesta, laillisuudesta ja oikeasuhtaisuudesta. Kysymys on myös siitä, onko maakuntahallituksen tekemä perustunut hallintolain 27 ja 28 §:n säännösten lain tarkoittamaan soveltamiseen ja onko päätös em. lain perusteiden mukainen.

Asiassa on siten oleellista, onko maakuntahallitus käyttänyt kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 35 §:n 3 momentin mukaista toimivaltaa oikein ja onko maakuntahallituksen tekemä päätös oikeassa suhteessa toiminnan tavoitteeseen nähden.

3 Esteellisyttä koskevan päätöksen oikeudelliset perusteet

Suomen perustuslain (731/1999) 2 § 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Julkisen vallan käyttäjällä tulee aina olla viime kädessä eduskunnan säätämään lakiin palautettavissa oleva toimivaltaperuste. Viranomaisella ei siten voi olla sellaista julkisen vallan käyttämistä tarkoittavaa toimivaltaa, jolla ei olisi nimenomaista tukea oikeusjärjestyksessä.

Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.

Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain (434/2003) 27 §:n mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Hallintolain (434/2003) 28 §:n mukaan virkamies on esteellinen:

- 1) jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen;
- 2) jos hän tai hänen läheisensä avustaa taikka edustaa asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;
- 3) jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulle läheiselleen;
- 4) jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;
- 5) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;
- 6) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä kuuluu viraston tai laitoksen johtokuntaan tai siihen rinnastettavaan toimielimeen ja kysymys on asiasta, joka liittyy tämän viraston tai laitoksen ohjaukseen tai valvontaan; tai
- 7) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

4 Perustelut

4.1 Maakuntahallituksen päätöksen hallintosäännöksen mukaisuus

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) 1 §:n mukaan Keski-Pohjanmaan liiton hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) 115 §:n 4. momentin mukaan esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) 121 §:n 1. momentin mukaan pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimielimen puheenjohtajan johdolla.

Maakuntahallituksen kokouksen pöytäkirja on tarkastettu 21.10.2025. Pöytäkirjantarkastajien hyväksymään pöytäkirjaan ei ole kirjattua esteellisyyttä koskevan päätöksen perusteluita, ei äänestyksen käsittelytietoja eikä tulosta, josta ilmenee kunkin jäsenen kannanotto. Maakuntahallitus ei ole siten noudattanut päätöksenteossaan Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) 1 §:n, 115 §:n ja 121 §:n määräyksiä siten, kuin Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) ko. kohdat asiasta säättää.

Maakuntahallituksen menettelytapa asiassa on siten ollut Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) määräysten vastainen.

4.2 Suunnatun työpaikkaselvityksen käsittely

Keski-Pohjanmaan maakuntahallitus käsitteli kokouksessaan 20.10.2025 § 95 Keski-Pohjanmaan liiton työterveydestä vastaavan Mehiläinen Oy:n suorittaman suunnatun työpaikkaselvityksen johtopäätöksiä. Kyse oli nimenomaan suunnatun työpaikkaselvityksestä, jonka toimeksiannon maakuntajohtaja oli sopinut Mehiläinen Oy:n suoritettavaksi. Suunnattu työpaikkaselvitys toteutettiin työterveyspsykologin toimesta yksilöhaastattelumenetelmin syyskuussa 2025. Suunnatun työpaikkaselvityksen raportti on saapunut Keski-Pohjanmaan liitolle 10.10.2025 ja se on toimitettu koko henkilöstön tutustuttavaksi.

Työturvallisuuskeskuksen antaman ohjeistuksen mukaisesti (ks. <https://ttk.fi/tyoterveysyhteistyö/tyopaikan-tyoterveyspalvelut/tyopaikkaselvitys/>) työterveyshuollon sisältö ja toiminnan suunnittelu perustuvat työpaikkaselvitykseen. Siinä arvioidaan työstä, työympäristöstä ja työyhteisöstä aiheutuvien terveysvaarojen ja haittojen sekä kuormitustekijöiden ja voimavarojen merkitystä työntekijöiden terveydelle ja työkyvylle. Samalla arvioidaan myös työpaikan ensiapuvalmiuden tarve. Työpaikkaselvityksissä hyödynnetään olemassa olevia selvityksiä ja tutkimuksia,

esimerkiksi työnantajan omaa vaarojen arviointia, mittauksia tai tarkastuksia. Työpaikkaselvitykset jaetaan laajuuden ja tarkkuuden mukaan perusselvitykseen ja suunnattuun selvitykseen. Suunnatussa työpaikkaselvityksessä tarkastellaan valittua aihetta perusteellisemmin, jolloin myös toimenpide-ehdotukset työolojen kehittämistä ovat tarkempia ja konkreettisempia. Esimerkiksi suunnatussa ergonomisessa selvityksessä keskitytään fyysisiin kuormitustekijöihin. Suunnattu selvitys voi kohdentua myös työpaikan kemikaaliriskeihin, psykososiaalisiin kuormitustekijöihin tai muuhun tarkempaa selvitystä vaativaan olosuhteeseen. Suunnatun työpaikkaselvityksen tavoitteena ei ole tutkia tai todeta juridisia syyllisyyksiä häirintään, vaan tunnistaa ja tuoda esiin työyhteisön psykososiaalisia kuormitustekijöitä ja tehdä ehdotuksia niiden poistamiseksi ja vähentämiseksi työturvallisuuslain (738/2002) mukaisesti.

Työpaikkaselvitys tehdään aina työpaikan ja työterveyshuollon yhteistyönä. Osallistujina työpaikalta voivat olla työsuojelupäällikkö ja -valtuutetut, esihenkilöt ja työntekijät. On tärkeää ymmärtää työterveyshuollon rooli ja suunnatun työpaikkaselvityksen luonne. Työterveyshuolto toimii puolueettomana asiantuntijana. Työterveyshuollon tehtävänä ei ole tutkia tai todeta juridisia syyllisyyksiä häirintään, vaan tunnistaa ja tuoda esiin työyhteisön psykososiaalisia kuormitustekijöitä ja tehdä ehdotuksia niiden poistamiseksi ja vähentämiseksi työturvallisuuslain (738/2002) mukaisesti. Laadittu suunnattu työpaikkaselvitys perustuu LSSAVI:n tarkastuksen (6/2025) jälkeiseen pyyntöön selvittää työn psykososiaalisia kuormitustekijöitä tarkemmin.

Keski-Pohjanmaan hallintosäännön (2019-) 2 §:n 4. momentin mukaan maakuntajohtaja johtaa maakuntahallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Maakuntajohtaja vastaa asioiden valmistelusta maakuntahallituksen käsiteltäväksi. Saman hallintosäännön 9 §:n mukaan maakuntajohtaja vastaa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa maakuntahallituksen alaisuudessa. Maakuntajohtaja toimii henkilöstön esimiehenä sekä vastaa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Maakuntajohtajalla on henkilöstön esimiehenä ollut oikeus olla käsittelemässä työyksikön työpaikkaselvitystä ja sen havainnot.

4.3 Esteellisyyden käsittely

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) 115 §:n mukaan ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäytyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) 115 §:n 2. momentin mukaan puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä

seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Maakuntahallituksen varajäsen Tiina Isotalus esitti 20.10.2025 § 95 asian käsittelyn alkaessa väitteen maakuntajohtajan esteellisyydestä asiassa. Maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen esitti perusteet, miksi hän ei ole esteellinen asian käsittelyssä. Maakuntahallitus päätti äänestyksen jälkeen, että maakuntajohtaja on esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn. Maakuntajohtaja jätti maakuntahallituksen päätökseen eriävän mielipiteen ja perustelut mielipiteelleen. Eriävä mielipide on kirjattu maakuntahallituksen päätöksen osaksi.

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) 115 §:n 3. momentin mukaan henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolaissa tarkoitettussa poikkeustilanteessa. Maakuntajohtaja poistui kokouksesta maakuntahallituksen päätöksen jälkeen klo 11.20.

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) 115 §:n 4. momentin mukaan esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

Keski-Pohjanmaan maakuntahallituksen pöytäkirjan tarkastajien tarkastamassa pöytäkirjassa ei ole esitetty maakuntahallituksen maakuntajohtajan esteellisyydestä tekemän päätöksen perusteluja. Siten asiassa ei ole menetelty Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (2019) 115 §:n 4. momentin määräysten mukaisesti. Asia on todettavissa maakuntahallituksen 21.10.2025 pöytäkirjan tarkastajien tarkastamasata pöytäkirjasta.

5 Yhteenveto

Keski-Pohjanmaan maakuntahallituksen asiassa tekemä päätös maakuntajohtaja Jyrki Kaiposen esteellisyydestä on tehty virheellisen menettelyn tuloksena, päätös esteellisyydestä on annettu perusteetta tai se ei ole suhteellisuus- tai yhdenvertaisuusperiaatteen mukainen.

Maakuntahallituksen 20.10.2025 (§ 95) asiassa tekemä päätös maakuntajohtajan esteellisyydestä on kumottava kaikilta osin.

Kokkolassa, marraskuun 3. päivänä 2025

Jyrki Kaiponen

Jyrki Kaiponen
Maakuntajohtaja

Liitteet:

2/JK/JK